

USNESENÍ

Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Roberta Pazderského a soudkyň Mgr. Magdaleny Bačíkové a Mgr. Magdalény Gargulákové ve věci

žalobců: a) **Oxyppo, svěřenský fond**, IČO 07772700
sídlem Podolí 73, XXXXX
b) **Poxon, s.r.o.**, IČO 07668856
sídlem Podolí 73, XXXXX
c) **Z. Z.**, IČO XXXXX
sídlem XXXXX, XXXXX

všichni zastoupeni advokátem JUDr. Bc. Michalem Březovjákem
sídlem Školní 3362, 760 01 Zlín

proti

žalovanému: **J. P.**, narozený dne XXXXX
bytem XXXXX, XXXXX
zastoupený advokátem JUDr. Bc. Stanislavem Brunckem, Ph.D.
sídlem Vídeňská 849/15, 639 00 Brno

o ochranu rušené držby

o odvolání žalobců a), b), c) a žalovaného proti usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 7. 1. 2020, č. j. 4 C 398/2019-27

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným zrušuje a řízení se zastavuje.
- II. Usnesení soudu I. stupně se ve vztahu mezi žalobci b), c) a žalovaným ve výrocích I., II. III., IV. a V. zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.
- III. Ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Uherském Hradišti (soud I. stupně) svým usnesením ze dne 7. 1. 2020, č. j. 4 C 398/2019-27, rozhodl tak, že žalovaný je povinen do 3 dnů od doručení usnesení vyklidit část parcely p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX znázorněnou modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení (výrok I.); že žalovaný je povinen zdržet se vypuzení žalobců z držby práva chůze a práva jízdy po části parcely p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX znázorněné modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení tím, že se zdrží umístování věcí na tuto část parcely (výrok II.); že se žaloba zamítá v části, kterou se žalobci domáhali, aby byla žalovanému stanovena povinnost zdržet se vypuzení žalobců z držby práva chůze a práva jízdy po části parcely p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX, která

není znázorněna modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení tím, že se zdrží umíst'ování věcí na tuto část parcely (výrok III.); že se žaloba zamítá v části, kterou se žalobci domáhali, aby byla žalovanému stanovena povinnost zdržet se vypuzení žalobců z držby práva parkovat na části parcely p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX znázorněné modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení tím, že se zdrží umíst'ování věcí na tuto část parcely (výrok IV.) a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.).

2. Podle podstatné části odůvodnění napadeného rozhodnutí soud I. stupně za aplikace § 989, § 990 odst. 1, § 1003 a § 1007 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku – dále jen o. z. a § 177 odst. 1 a § 178 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu – dále jen o. s. ř. uzavřel, že návrh žalobců je důvodný pouze zčásti. Z důkazů ve spise a připojeném spise Okresního soudu v Uherském Hradišti sp. zn. 15 Nc 43003/2019 soud I. stupně skutkově uzavřel, že žalobce a) je vlastníkem pozemků p. č. XXXXX a XXXXX, jejichž součástí je stavba č. 73 (dále i jako hala) a pozemku p. č. XXXXX, vše v k. ú. XXXXX. Rozhodnutím Městského úřadu Kunovice ze dne 23. 11. 2012, č. j. STÚ/5969-12/SZ/474-2012/KOÚ, byl vydán kolaudační souhlas na stavbu - výrobní a provozní hala umístěná zčásti na pozemku p. č. 445 v k. ú. XXXXX; při vydání kolaudačního souhlasu měl úřad k dispozici technický popis stavby zpracovaný J. P., který obsahuje údaje i o tom, že stavební objekt zahrnuje nájezd ze „soukromé betonové zpevněné plochy a jeho pokračování místní účelovou zpevněnou komunikací vnitro areálovou vozovku určenou pro manipulaci nákladních vozidel a parkovací plochy pro osobní automobily. Areálová komunikace bude zajišť'ovat obsluhu objektu. Šířka manipulačního dvora je navržena 5,50 m“. Aktivní legitimaci žalobce b) měl za prokázanou smlouvou o nájmu haly ze dne 1. 2. 2019, uzavřenou mezi žalobci a) a b). Ve vztahu k žalobci c) uzavřel, že má v hale provozovnu. Pasivní legitimaci žalovaného měl danou tím, že žalovaný je nájemcem pozemku p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX (dále jako předmětný pozemek). Nerušené užívání předmětného pozemku žalobci (k příjezdu k hale, k parkování na parkovišti na parcele p. č. XXXXX, zásobování haly vraty ze severní stěny haly, provádění údržby čističky odpadních vod a vyvážení nádob na odpad) vzal soud I. stupně za prokázané z tvrzení žalobců. Rušení žalovaným umístěním různých movitých věcí na předmětném pozemku měl za prokázané fotografiemi o rušení z prosince 2019. Uzavřel, že pro zásobování je využití předmětného pozemku nezbytné tak, jak bylo do prosince 2019 realizováno; jelikož žalobci byli z držby vypuzeni, měl žalobu podanou v prekluzivní lhůtě dle § 1008 o. z. na vyklizení a zdržení se umíst'ování dalších věcí do budoucna v části předmětného pozemku znázorněné modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení, za oprávněnou (výroky I. a II. usnesení). Protože žalobci neprokázali, že by část předmětného pozemku, která není znázorněna modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení, a netvrdili a neprokázali, že by k parkování předmětný pozemek či jeho část užívali, žalobu v této části zamítl (výroky III. a IV. usnesení). O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, když žalobci měli úspěch pouze částečný.
3. Proti výrokům III. a IV. usnesení podali odvolání žalobci. Ve vztahu k výroku IV. usnesení namítli, že výkon práva parkovat v žalobě tvrdili (držbu práva podélného parkování na pozemku p. č. XXXXX při její hranici s pozemkem p. č. XXXXX, vše v k. ú. XXXXX) a k prokázání svého tvrzení navrhli důkazy (zejména prohlášení Z. Z., satelitní snímek z roku 2015, katastrální mapy a ortofoto zachycující předmětnou parcelu). Ve vztahu k výroku III. usnesení uvedli, že žalovaný povinnost uloženou mu výrokem I. respektoval a část předmětného pozemku znázorněnou modrým šrafováním na kopii katastrální mapy, která je jako příloha nedílnou součástí usnesení, vyklidil,

čímž současně vyhověl i jejich žalobnímu požadavku zamítnutému výrokem III. usnesení. Následně však ve vypuzení žalobců z držby práva chůze a jízdy pokračoval, když na část předmětného pozemku, která na kopii katastrální mapy není znázorněna modrým šrafováním, umístil další překážky (červenobílé sloupky, mezi nimiž je natažena červenobílá platová páska) tak, aby zabránil průchodu a průjezdu z části předmětného pozemku, znázorněné na kopii katastrální mapy modrým šrafováním, na zbývající část předmětného pozemku. Připomněli svá žalobní tvrzení a důkazní návrhy ve vztahu k držbě práva chůze a jízdy a jejich rušení i ve vztahu k části předmětného pozemku, která na kopii katastrální mapy není znázorněna modrým šrafováním. Namítli, že soud I. stupně jimi navržené důkazy neprovedl a skutkový stav zjistil neúplně, což má za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Navrhli, aby odvolací soud napadené usnesení ve výrocích III. a IV. změnil, jejich žalobě vyhověl a žalovanému nadto uložil povinnost odstranit červenobílou plastovou pásku nataženou mezi dvěma červenobílými sloupky tvořenými betonovým kruhovým podstavcem a ocelovým sloupkem nacházejícím se na předmětné parcele.

4. Proti výrokům I. a II. usnesení podal odvolání žalovaný. Namítl, že soud I. stupně rozhodl na základě nesprávného skutkového zjištění, neboť z nedostatečných tvrzení a důkazů žalobců vyvodil existenci držby a že není zřejmé, z jakých důkazů má existenci držby žalobců a její rušení žalovaným za prokázané, což rozhodnutí činí nepřezkoumatelným. Dle něj držba žalobců neexistuje, a pokud ano, tak pouze nepravá; pouze žalobci tvrzená nutná potřeba obslužnosti jejich pozemku nezakládá oprávnění držby cizího pozemku; obsluha haly žalobců je možná i bez využití předmětného pozemku a na komunikaci na předmětném pozemku je zakázán vjezd vozidel; tvrzení žalobců o užívání předmětného pozemku nebyla doložena a soud I. stupně je vzal za prokázaná pouze z nich samotných, protože držba prokázána nebyla; rozporoval také, že by žalobci předmětný pozemek užívali a pokud tak činili, tak proti vůli a výslovnému zákazu vlastníka, čímž se do držby vetřeli a tato jejich nepravá držba nemůže požívat právní ochrany, neboť nikdo nesmí těžit ze svého protiprávního jednání; dovodit souhlas s užíváním předmětné parcely ze smlouvy o věcném břemeni není možné, neboť on v době zřízení věcného břemene nebyl vlastníkem ani nájemcem předmětného pozemku. Popřel svou pasivní legitimaci s tím, že v žalobě není označen důkaz o jeho jednání; popřel, že by držbu žalobců rušil; uvedl, že předmětný pozemek dal do užívání společnosti P. kovovýroba s.r.o., nad jeho užíváním nemá kontrolu a jednání nájemce mu není možné přičítat. Dále namítl, že mu soud I. stupně v rozporu s § 79 odst. 3 o. s. ř. nedoručil návrh na zahájení řízení, čímž zásadním způsobem porušil jeho právo na spravedlivý proces. Ve vztahu k žalobci a) namítl, že svěrenský fond není právním subjektem a nemůže v občanském soudním řízení vystupovat jako účastník řízení. Dle něj žalobci nadto nejednají v dobré víře a z jejich strany se jedná o zneužití práva. Navrhli, aby odvolací soud řízení v části týkající se žaloby žalobce a) zastavil a ve zbytku napadené zrušení zrušil či změnil tak, že se žaloba zamítá.
5. Žalobci ve svém písemném vyjádření k odvolání žalovaného popřeli, že držbu nemají, když tato dle nich vyplývá z důkazů a tvrzení založených v soudním spise. Obsluha haly bez využití předmětného pozemku dle nich možná není. Připomněli, že soud I. stupně poskytl ochranu poslednímu prokázanému faktickému stavu; oprávněnost držby se případně řeší až v následujícím řízení vyvolaném žalovaným. Dle nich se komunikace na předmětném pozemku zákaz vjezdu netýká, tento je nadto umístěn v rozporu s dopravními předpisy a nikoliv od roku 2010. Skutečnost, že žalovaný v době zřízení věcného břemene nebyl vlastníkem ani nájemcem předmětného pozemku, je bezpředmětná, jelikož z tohoto důkazu vyplývá, že žalobci byl předmětný pozemek užíván. Pasivní legitimace vyplývá z dopisu žalovaného ze dne 17. 12. 2019 a podání žalovaného ze dne 20. 12. 2019. V nedoručení žaloby žalovanému procesní nedostatek nespátřovali. Připustili, že žalobce a) nemusí mít procesní subjektivitu a soud I. stupně je za této situace měl vyzvat k odstranění vad žaloby. Navrhli, aby

odvolací soud výroky I. a II. usnesení soudu I. stupně potvrdil a přiznal jim náhradu nákladů odvolacího řízení.

6. Žalobce a) je v žalobě na ochranu rušené držby v přezkoumávané věci vymezen určitým způsobem jako přesně označený svěřenský fond. Svěřenský fond (§ 1448 a násl. o. z.) není právnickou osobou a nemá právní subjektivitu; nejedná se však ani o věc. Jelikož podle § 19 o. s. ř. způsobilost být účastníkem řízení má pouze ten, kdo má právní osobnost nebo ten, komu ji zákon přiznává, nemá svěřenský fond způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení. Byl-li v žalobě označen za účastníka řízení ten, kdo nemá způsobilost být účastníkem řízení, jde o nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věci sp. zn. 30 Cdo 792/2010); vyzývat žalobce k odstranění vad žaloby proto nebylo namístě. Neodstranitelnost nedostatku podmínky řízení je důvodem pro zastavení řízení. Soud I. stupně v přezkoumávané věci ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným rozhodl, aniž by byly dány podmínky řízení; rozhodnutí soudu I. stupně je z tohoto důvodu stíženo vadou, neboť řízení ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným nemělo pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení proběhnout.
7. Odvolací soud proto ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným rozhodnutí soudu I. stupně ve všech výrocích podle § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. řízení zastavil.
8. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a) a žalovaným nebylo možno rozhodnout, neboť žalobce a) nemá právní osobnost, pročež mu povinnost k náhradě nákladů odvolacího řízení není možné uložit.
9. Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.), po zjištění, že odvolání byla podána včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu legitimovanými subjekty (§ 201 o. s. ř.), kdy jde o rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201 a § 202 o. s. ř. a contrario), přezkoumal ve vztahu mezi žalobci b) a c) a žalovaným v rozsahu napadení (§ 212 o. s. ř.) rozhodnutí soudu I. stupně a řízení jeho vydání předcházející (§ 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), dospěl k závěru, že řízení trpí vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, přičemž za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava, a je rovněž nepřezkoumatelné, pročež usnesení bez nutnosti nařídil k projednání odvolání jednání (§ 214 odst. 2 písm. d/ o. s. ř.) dle § 219a odst. 1 písm. a), b) o. s. ř. zrušil a dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
10. V rámci projednání odvolání odvolací soud ze spisu soudu I. stupně zjistil, že žalobci se žalobou doručenou soudu I. stupně dne 30. 1. 2019 s odkazem na § 177 až § 180 o. s. ř. domáhají aby soud žalovanému uložil povinnost vyklidit část předmětného pozemku znázorněnou modrým šrafováním na přiložené kopii katastrální mapy, povinnost zdržet se vypuzení žalobců z držby práva chůze a jízdy po předmětném pozemku tím, že se zdrží umístování věcí na něj a povinnost zdržet se vypuzení žalobců z držby práva parkovat na části předmětného pozemku znázorněné modrým šrafováním na přiložené kopii katastrální mapy. Žalobu odůvodnili tím, že žalobci b) a c) jako nájemci dlouhodobě užívají předmětný pozemek k příjezdu automobilů k hale a podélnému parkování, přičemž žalovaný zastoupený J.T. a svým synem P.P. jejich držbu práva užívat předmětný pozemek začal dne 17. 12. 2019 svémocně rušit a následujícího dne je z držby práva zcela vypudil tím, že na předmětném pozemku umístil movité věci a zaparkoval automobily. K prokázání svých tvrzení navrhli listinné důkazy (část byla přiložena k žalobě, část se má nacházet ve spise vedeném Okresním soudem v Uherském Hradišti pod sp. zn. 15 Nc 43003/2019, část si měl soud I. stupně sám zajistit či vyžádat). Soud I. stupně, aniž by žalobu doručil žalovanému, bez nařízení jednání rozhodl odvoláním napadeným usnesením.

11. *Podle § 987 o. z. držitelem je ten, kdo vykonává právo pro sebe.*
12. *Podle § 988 odst. 1 o. z. držet lze právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon.*
13. *Podle § 989 odst. 1 o. z. vlastnické právo drží ten, kdo se věci ujal, aby ji měl jako vlastník. Podle odst. 2 téhož ustanovení jiné právo drží ten, kdo je počal vykonávat jako osoba, již takové právo podle zákona náleží, a komu jiné osoby ve shodě s ním plní.*
14. *Podle § 991 o. z. držba je řádná, pokud se zakládá na platném právním důvodu. Kdo se ujme držby bezprostředně, aniž ruší cizí držbu, nebo kdo se ujme držby z vůle předchozího držitele nebo na základě výroku orgánu veřejné moci, je řádným držitelem.*
15. *Podle § 992 odst. 1 o. z. kdo má z přesvědčivého důvodu za to, že mu náleží právo, které vykonává, je poctivý držitel. Nepoctivě drží ten, kdo ví nebo komu musí být z okolností zjevné, že vykonává právo, které mu nenáleží. Podle odstavce 2 téhož ustanovení nepoctivost zástupce při nabytí držby nebo při jejím výkonu zástupcem činí držbu nepoctivou. To neplatí, pokud zastoupený zvláštním příkazem daným se zřetelem k této držbě zástupci nařídil, aby se držby ujal nebo aby ji vykonával. Podle odstavce 3 téhož ustanovení poctivému držiteli náleží stejná práva jako držiteli řádnému.*
16. *Podle § 993 o. z. neprokáže-li se, že se někdo vetřel v držbu svémocně nebo že se v ni vloudil potajmu nebo lstí, anebo že někdo usiluje proměnit v trvalé právo to, co mu bylo povoleno jen výprosou, jde o pravou držbu.*
17. *Podle § 994 o. z. má se za to, že držba je řádná, poctivá a pravá.*
18. *Podle § 1003 o. z. držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.*
19. *Podle § 1007 odst. 1 o. z. byl-li držitel z držby vypuzen, může se na vypuditeli domáhat, aby se zdržel dalšího vypuzení a obnovil původní stav. Proti žalobě na ochranu držby lze namítnout, že žalobce získal proti žalovanému nepravou držbu nebo že ho z držby vypudil. Podle odstavce 2 téhož ustanovení vypuzení z držby práv nastane, když druhá strana odepré plnit, co dosud plnila, když někdo zabrání výkonu práva, nebo již nedbá povinnosti zdržet se nějakého konání.*
20. *Podle § 1008 odst. 1 o. z. soud zamítne žalobu na ochranu nebo na uchování držby, pokud bude žaloba podána po uplynutí šesti týdnů ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o svém právu i o osobě, která držbu obrožuje nebo ruší, nejdéle však do jednoho roku ode dne, kdy žalobce mohl své právo uplatnit poprvé. Podle odstavce 2 téhož ustanovení k námitce vypuzení z držby soud nepřihlédne, pokud ji žalovaný uplatní po uplynutí lhůt stanovených v odstavci 1.*
21. *Podle § 176 p. s. ř. ustanovení § 177 až 180 se použijí, je-li z žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby.*
22. *Podle § 177 odst. 1 o. s. ř., domáhá-li se žalobce ochrany rušené držby, soud o žalobě rozhodne do 15 dnů od zahájení řízení. Žalobce musí prokázat, že jde o svémocné rušení držby. Jednání není třeba nařizovat. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, domáhá-li se žalobce zákazu provádění nebo odstraňování stavby z důvodů, že může být provedením nebo odstraněním stavby obrožena nebo brozí omezení jeho vlastnického práva, soud rozhodne o žalobě do 30 dnů od zahájení řízení. Předvolání k jednání musí být účastníkům doručeno nejméně 3 dny předem.*
23. *Podle § 178 o. s. ř. v řízení se soud omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení.*
24. *Podle ustanovení § 157 odst. 2 o. s. ř., není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy*

účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé. Odůvodnění uvedené v písemném vyhotovení rozsudku musí být v souladu s vyhlášeným odůvodněním.

25. Podle § 169 odst. 4 o. s. ř. pro odůvodnění usnesení, jímž se rozhoduje ve věci samé, platí obdobně § 157 odst. 2 a 4.
26. Z citovaných ustanovení vyplývá mimo jiné povinnost soudu v odůvodnění usnesení, jímž rozhoduje ve věci samé, uvést stručný a jasný výklad o tom, které skutečnosti významné pro rozhodnutí věci má za prokázané a které nikoliv. U každé jednotlivé prokázané i neprokázané skutečnosti musí (stručně a jasně) uvést, jak k tomuto závěru došel, tedy z jakých důkazů podle jeho názoru závěr vyplývá, jak tyto důkazy ve smyslu §§ 132 až 135 o. s. ř. hodnotil, a to zejména tehdy, šlo-li o důkazy protichůdné. Tento výklad musí soud přizpůsobit konkrétním okolnostem každé věci (rozsahu dokazování, složitosti dokazování, skutkového stavu věci, množství návrhů účastníků na provedení důkazů apod.). Rozhodnutí, které nerespektuje zásady uvedené v citovaném ustanovení je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. Z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že odůvodnění rozhodnutí musí být jasné, logické, bez vnitřních rozporů tak, aby z něj bylo patrné, jaké úvahy vedly obecné soudy k vysloveným závěrům a jak se vypořádaly s námitkami účastníků způsobilými založit opačné rozhodnutí ve věci; soud musí řádně a logicky argumentovat, na základě jakých úvah k rozhodnutí došel, musí předestřít své myšlenkové konstrukce a odůvodnění musí být racionální; je povinen vypořádat se i se všemi důkazy, předloženými účastníky, resp. se vším, co v průběhu řízení vyšlo najevo a má vztah k projednávané věci. Činnost odvolacího soudu je zásadní činností přezkoumatelnou, a jestliže je odůvodnění rozhodnutí soudu I. stupně nepřezkoumatelné, brání tento nedostatek odvolacímu soudu zhodnotit jeho správnost (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 11. 2009, sp. zn. 30 Cdo 2478/2009).
27. Rozhodnutí soudu I. stupně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud I. stupně se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nevypořádal se všemi žalobci navrženými důkazy; soud I. stupně „provedl“ pouze část žalobci navržených a předložených důkazů, aniž by (za situace, kdy žalobu zčásti zamítl s odůvodněním, že žalobci svá tvrzení neprokázali) objasnil proč. Některá skutková tvrzení žalobců (užívání předmětného pozemku k příjezdu k hale, k parkování na parkovišti na parcele č. XXXXX, zásobování haly vraty na severní stěně haly, které není možné provádět jinak, provádění údržby čističky odpadních vod a vyvážení nádob na odpad) nadto vzal za prokázaná pouze jimi samými, což je zcela chybné. Tvrzení účastníků je možné v řízení prokázat účastníky navrženými důkazy (§ 120 odst. 1 o. s. ř. a § 125 o. s. ř.), důkazy nenavrženými účastníky, jež soud provedl v případech, kdy byly potřebné ke zjištění skutkového stavu a vyplývaly z obsahu spisu (§ 120 odst. 2 o. s. ř.) a na základě shodných tvrzení účastníků (§120 odst. 3 o. s. ř.). Protože skutkový závěr není možné učinit pouze ze skutkového tvrzení účastníka, jež druhá strana ne učinila nesporným, není odvolacímu soudu zjevné, na základě jakých důkazů soud I. stupně uvedené skutkové závěry učinil, když ve svém rozhodnutí na jiný jím „provedený“ důkaz neodkázal.
28. Řízení o žalobách z rušené držby (§ 176 a násl. o. s. ř.) není procesem vedoucím k vydání rozhodnutí, které je předběžným opatřením, a proto na ně nelze subsidiárně aplikovat ustanovení upravující obecná předběžná opatření (§ 74 a násl. o. s. ř.). Posesorní řízení musí být rychlé a nejde o rozhodnutí definitivní, neboť rozhodnutí v posesorním sporu netvoří překážku věci rozhodnuté pro pozdější petitorní řízení. Pokud § 176 a násl. o. s. ř. nepřináší zvláštní pravidla, postupuje se v řízení o ochranu rušené držby podle pravidel upravujících sporné řízení. Žalobu je protistraně nutné doručit, umožnit jí vznést proti ní námitky a provést v nezbytném rozsahu dokazování; ze znění zákona ani ze starší literatury nelze dovodit, že by bylo možno opustit pravidla zaručující právo na spravedlivý proces; rozhodně není možné, aby strany nedostaly příležitost vyjádřit se k provedeným důkazům

a navrhnout důkazy jiné; rozhodnutí bez nařízení jednání bude přicházet v úvahu pouze výjimečně (viz JUDr. Jiří Spáčil, Držební /posesorní/ ochrana – problémy a sporné otázky, Právní rozhledy č. 9/2014 str. 325).

29. Pokud soud I. stupně ve věci rozhodl, aniž by žalovanému žalobu doručil a dal mu tak možnost se k ní vyjádřit a vznést vůči ní námitky, zatížil tím řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí a kterou není možné napravit v odvolacím řízení, pročez je dán důvod pro zrušení odvoláním napadeného rozhodnutí soudu I. stupně (§ 219a odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).
30. Pochybení soudu I. stupně je rovněž možné spatřovat v tom, že žalobu zčásti zamítl s odůvodněním, že žalobci neunesli břemeno tvrzení a břemeno důkazní, aniž by je v souladu s § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. o této jejich povinnosti a následcích jejího nesplnění při nařízeném jednání poučil.
31. S ohledem na výše uvedené tedy odvolací soud usnesení soudu I. stupně ve vztahu mezi žalobci b), c) a žalovaným podle § 219a odst. 1 písm. a), b) o. s. ř. ve výrocích I., II., III., IV. a V. zrušil a věc mu v tomto rozsahu dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil k dalšímu řízení.
32. V dalším řízení si soud I. stupně uvědomí, že povinnost zaplatit soudní poplatek společně vzniká, pouze pokud jsou účastníci řízení nerozlučnými společníky (§ 91 odst. 2 o. s. ř.); protože hmotné právo umožňuje, aby předmět řízení v přezkoumávané věci byl projednán samostatně vůči každému žalobci, jde o samostatné společenství a soudní poplatek je proto povinen zaplatit žalobce b) i c) v plné výši, což se dosud ve vztahu k řízení před soudem I. stupně nestalo. Předmětem řízení je ochrana rušené držby, v níž je k podání žaloby aktivně legitimován rušený držitel práva (vlastnického či jiného). Pasivně legitimován je rušitel, a to bez ohledu na to, zda si osobuje držbu či zda jeho jednání je způsobilé být předmětem držby práva, což může být i jakákoliv třetí osoba rušící držbu; jestliže někdo vykonal rušební čin z rozkazu jiného (například posel), lze žalovat oba; byl-li čin vykonán pro někoho, kdo jej nenařídil ani neschválil, lze žalovat jen rušitele. Z uvedeného je zjevné, že pokud soud I. stupně závěr o aktivní legitimaci žalobců b) a c) učinil pouze na základě smlouvy o nájmu haly a k ní příslušejících pozemků a závěr o pasivní legitimaci žalovaného pouze na základě smlouvy o nájmu předmětného pozemku, pochybil. V rámci nového rozhodnutí ve věci tedy soud I. stupně s ohledem na uvedené aktivní a pasivní legitimaci v projednávané věci opětovně posoudí a v novém rozhodnutí také náležitě odůvodní. Byť § 177 odst. 1 o. s. ř. soudu I. stupně umožňuje rozhodnout bez nařízení jednání, je zjevné, že v posuzované věci bude vhodné a účelné jednání nařídit za účelem provedení dokazování a případně také poučení účastníků dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. K jednání soud od účastníků či jiných subjektů vyžádá a zajistí ty důkazy, jimiž bude provádět dokazování; pokud neprovede všechny účastníky navržené důkazy, stručně avšak řádně tento svůj postup v odůvodnění svého rozhodnutí objasní. Při formulaci skutkových zjištění z jednotlivých provedených důkazů si soud I. stupně uvědomí, že pouze na základě fotografií zachycujících neidentifikovaná či objektivně neidentifikovatelná vozidla či osoby není bez dalšího možné uzavřít, že se jedná o vozidla či osoby tvrzené žalobci (např. že na fotografii jsou zachycena vozidla žalobců). Uvědomí si také, čeho se může držitel práva žalobou na ochranu rušené držby domáhat (viz § 1003 a § 1007 o. z.) a zda tomu odpovídá požadavek žalobců, kteří, ačkoliv nejsou vlastníky předmětného pozemku a řízení není řízením o věci samé, se vůči žalovanému, který je nájemcem předmětného pozemku, domáhají jeho „vyklizení“. Uzavře, zda žalobci tvrzený rušební zásah žalovaného je rušením (§1003 o. z.) či vypuzením z držby (§ 1007 o. z.) a zda žalovanému námitka nepravé držby náleží (tj. zda žalobci držbu získali přímo proti žalovanému či z držby vypudili přímo žalovaného). Své nové rozhodnutí ve věci řádně odůvodní, vypořádá s odvolacími námitkami účastníků a rozhodne rovněž

o nákladech odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Zlín 7. května 2020

JUDr. Robert Pazderský v. r.
předseda senátu